

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 24.11.2009
KOM(2009)647 endelig

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONEN

HØRING OM FREMTIDENS "EU 2020"-STRATEGI

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONEN
HØRING OM FREMTIDENS EU "2020"-STRATEGI

(EØS-relevant tekst)

En tid med store omvæltninger for Europa

Europa er hårdt ramt af den værste økonomiske og finansielle krise i årtier, der har givet sig udslag i kraftig økonomisk afmatning. Ledighedsprocenten i Europa ventes at stige til det tocifrede i 2010, hvilket ikke er set inden for de seneste 10 år.

Den kollektive indsats, der fra offentligt hold er gjort for at redde det finansielle system, sætte skub i efterspørgslen og øge tilliden, har hjulpet med til at forhindre en økonomisk nedsmeltning. Men krisen har svækket vor modstandsdygtighed. EU er nu nødt til at gå stærkere ind i et samarbejde om at komme godt ud af krisen og få udformet den næste generation af politikker i en situation, der vil være helt anderledes.

Når vi kommer ud af krisen, skal vi samtidig tage det første skridt på vejen til en ny, bæredygtig social markedsøkonomi, en grønnere, mere intelligent økonomi, hvor velstand bygger på innovation og bedre udnyttelse af ressourcerne, og hvor viden er nøgleinputtet. Disse nye drivkræfter skal hjælpe os med at finde nye kilder til bæredygtig vækst og skabe nye arbejdspladser, som kan modvirke den øgede ledighed, vore samfund må ventes at komme til at stå overfor i de kommende år. Men det vil kun lykkes for os, hvis vi sætter aktivt ind med den rette politik. Ellers risikerer vi at træde ind i en periode med lav vækst, som kun vil gøre det vanskeligere for Europa at klare de store udfordringer, vi står overfor i dag.

At opnå denne bæredygtige vækst forudsætter, at vi enes om en dagsorden, hvor borgerne og ansvarligheden står allerøverst. Krisen risikerer at tilintetgøre alle de bestræbelser, der har været udfoldet igennem det sidste tiår, og som resulterede i, at arbejdsløsheden i EU blev bragt ned fra 12 % til 7 %. Vi har brug for nye vækstkilder til at genvinde de arbejdspladser, der gik tabt under krisen.

Denne nye tilgang må afpasses efter en verden præget af globalisering og indbyrdes afhængighed, som er blevet yderligere forstærket af krisen. EU må sætte ind både indadtil og udadtil, f.eks. i internationale fora som G20, og gribe alle de nye chancer, der byder sig, for at kunne nå vore mål for 2020.

Tanken med EU 2020 er, at den skal være efterfølgeren til den nuværende Lissabonstrategi, som har været EU's reformstrategi gennem det sidste årti og har hjulpet med til, at EU kunne ride krisestormen af. EU 2020 bygger videre på de resultater, der er opnået med Lissabonstrategiens partnerskab for vækst og jobskabelse, og indebærer samtidig en fornyelse af den på baggrund af de nye udfordringer. Desuden tages der også afsæt i de fremskridt, der er opnået med den samordnede reaktion på krisen i den europæiske økonomiske genopretningsplan. Kommissionen mener, at EU 2020 bør fokusere på prioriterede politikområder, hvor de bedste resultater opnås i et samarbejde mellem EU og medlemsstaterne, og på en bedre udnyttelse af de til rådighed værende virkemidler for bedre at virkeliggøre målene.

Formålet med dette høringsoplæg er at høre, hvad de andre institutioner og interessenter mener om en ny tilgang. Kommissionen har til hensigt at vedtage en formel meddelelse til Det Europæiske Råds forårsmøde i begyndelsen af 2010. For at føre 2020-visionen ud i livet må vi gå sammen i et partnerskab for fremskridt, hvor den indsats, medlemsstaterne forpligter sig til at yde på nationalt plan, kombineres med en effektiv brug af EU's virkemidler, således at potentialet udnyttes bedst muligt på EU-plan. I sin meddelelse vil Kommissionen derfor både pege på, hvad den mener, der bør gøres på nationalt plan, og fremlægge detaljerede forslag til de foranstaltninger, den vil foreslå truffet på fællesskabsplan.

Bindinger og nye udfordringer

Hvis EU 2020-strategien skal blive en succes, må den baseres på en ordentlig analyse af de bindinger, de politiske beslutningstagere kommer til at stå overfor i de kommende år, og en korrekt identificering af de udfordringer, vi vil skulle imødegå.

Den finansielle og økonomiske krise er gået hårdt ud over de offentlige finanser, erhvervslivet, beskæftigelsen og de private husstande. På alle niveauer vil de politiske beslutningstagere være nødt til at finde måder at skabe økonomisk dynamik på med begrænsede budgetmidler til rådighed. Efterhånden som underskuddene i den offentlige sektor igen bliver bragt under kontrol, bliver der behov for omlægninger i de offentlige udgifter, der kan hjælpe os med at realisere vor 2020-vision. Hvis vi skærer ned på fremtidsorienterede områder som uddannelse og forskning, vil det gøre det vanskeligere at realisere denne vision.

Ved udviklingen af en ny vision og en ny kurs for EU's politik må vi erkende, at en mere fornuftig omgang med energi, naturressourcer og råmaterialer, en mere effektiv udnyttelse af dem og en øget produktivitet vil få afgørende betydning for den europæiske industris og det europæiske erhvervslivs fremtidige konkurrenceevne.

Vi må også erkende, at den demografiske situation i Europa stiller os over for en udfordring - også før krisen regnede man med, at den ændrede befolkningssammensætning, hvor de unge nu udgør en stadig mindre andel af den samlede befolkning, ville resultere i et betydeligt lavere vækstpotentiale i 2020. Krisen har forstærket de langsigtede sociale udfordringer, Europa i dag står overfor, såsom integration af en voksende indvandret befolkning, social udelukkelse og børnefattigdom samt solidariteten mellem generationerne på baggrund af en aldrende befolkning. For at klare disse udfordringer er det nødvendigt hurtigt at øge beskæftigelsesfrekvensen både for mænd og kvinder og modernisere socialsikringsystemerne, således at de vil kunne imødekomme de fremtidige samfundsbehov, uden at det bliver for dyrt.

Derfor må den nye politik, der føres, yde et klart bidrag til social samhørighed, nedbringelse af ledigheden og mindskelse af social udelukkelse og samtidig sikre effektivt fungerende arbejdsmarkeder. Det kræver omlægninger af uddannelsessystemer og arbejdsmarkeder og en øget indsats for at øge mobiliteten og fremme dynamikken i Europa for at få frigjort vort innovative og kreative potentiale.

Den udfordring, der ligger i at skabe en grønnere og mere intelligent økonomi, vil kræve en øget politikkoordinering for at gøre os mere konkurrencedygtige. EU's sociale, økonomiske og miljøpolitiske mål må gå hånd i hånd, hvis det skal lykkes os at realisere de hovedmål, vi sætter os for 2020. Med dette høringsoplæg har Kommissionen ønsket at indhente synspunkter om, hvordan EU kan opstille sine prioriterede mål for en tiårshorisont, der vil sætte EU og de nationale aktører i stand til at arbejde sammen om at komme videre efter den

nuværende krise og få mobiliseret nye vækstkilder og samtidig sikre den sociale og territoriale samhørighed i overensstemmelse med grundprincipperne i den nye Lissabontraktat.

Nøglemål for EU 2020

For at nå frem til en bæredygtig social markedsøkonomi og en grønnere og mere intelligent økonomi må Europa sætte ind på at virkeliggøre en række fælles nøglemål, som må realiseres over flere år. Ingen enkelt medlemsstat kan imødegå disse udfordringer på egen hånd. Og EU-politikken er heller ikke blot summen af 27 nationale politikker. Men når vi går sammen om at realisere en fælles vision, kan vi opnå et hele, der er andet og mere end summen af alle de enkelte dele. Og det gælder for alle medlemsstater, hvad enten de er små eller store, gamle eller nye, højtudviklede eller stadig under udvikling, for det udvidede EU består af lande med forskellige udviklingsniveauer og derfor også forskellige behov. Men EU 2020-visionen er relevant for dem alle og kan tilpasses til forskellige udgangspositioner og nationale forhold, således at der bliver mere vækst for alle.

Der er store muligheder for alle borgere og virksomheder, der er i stand til at gribe dem. Kommissionen ønsker et Europa, der kan føre an, konkurrere og udvikle sig som en videnbaseret, sammenkoblet, grønnere og mere rummelig økonomi med hurtig og bæredygtig vækst, høj beskæftigelse og sociale fremskridt. For at opnå dette har Europa brug for en styrket, konkurrencedygtig industribase, en moderne servicesektor og en fremgangsrig udvikling inden for landbruget og i landdistrikterne samt i den maritime sektor. Som den første til at opbygge dette fremtidssamfund vil Europa kunne høste store fordele ved at udvikle konkurrencedygtige, innovative produkter, etablere fremtidens infrastrukturer, trænge ind på nye markeder og skabe nye job af høj kvalitet.

Men det er langt fra de eneste fordele. Et Europa, der er åbent over for verden, vil fortsætte med at være et eksempel til efterfølgelse, viderefremme sine værdier til resten af verden og fremme højere arbejdsmarkeds-, miljø- og sikkerhedsnormer overalt i verden. På den måde vil EU kunne fremstå som en global leder og vise, at det – med de rette politiske rammer og under fuld inddragelse af de nye aktører og strukturer, Lissabontraktaten vil give os – er muligt at forene den åbenhed, der er nødvendig for at sikre fortsat økonomisk dynamik, med respekten for de sociale og miljømæssige anliggender, der ligger vore borgere på sinde.

Kommissionen mener, at nøgleelementerne i EU 2020-strategien bør være tematiske og fokusere på følgende prioriterede mål:

- (1) ***Værdiskabelse gennem videnbaseret vækst.*** Flere nye muligheder og øget social samhørighed i en verden, hvor det er innovation, der gør forskellen både i produkter og processer, og bedre udnyttelse af potentialet inden for uddannelse, forskning og den digitale økonomi
- (2) ***Bedre jobmuligheder og plads til alle i samfundet.*** Nye færdigheder, kreativitet og innovation, udvikling af iværksætterånd og gnidningsløs overgang mellem job vil få afgørende betydning i en verden, hvor der vil være flere job, men også større krav om tilpasningsevne
- (3) ***Skabelse af en konkurrencedygtig, sammenkoblet og grønnere økonomi.*** EU bør kunne konkurrere mere effektivt og øge sin produktivitet gennem et lavere, mere effektivt forbrug af ikke-vedvarende energikilder og ressourcer i en verden med høje priser på energi og ressourcer og hårdere kamp om energi og ressourcer. Det vil stimulere væksten og hjælpe med til at nå vore miljømål. Det vil komme alle sektorer i

erhvervslivet til gode, lige fra de traditionelle produktionserhverv til nye højteknologivirksomheder. Også opgradering og sammenkobling af infrastrukturer, mindske af administrative byrder og hurtigere udbredelse af innovationer vil bidrage hertil.

Disse prioriterede mål skal være ledetråden for EU's politiske beslutninger både indadtil og udadtil. Øget internationalt samarbejde og multilateral styring, herunder effektive, fair og regelbaserede internationale handels- og finanssystemer, skal indgå som en integrerende del af EU 2020. Kommissionen vil gerne høre, hvad man mener om følgende prioriterede mål, som den anser for at være de vigtigste drivkræfter for EU 2020.

1. Værdiskabelse gennem videnbaseret vækst

Viden er drivkraften i en bæredygtig vækst. Det, der gør forskellen i en verden i hurtig forandring, er **uddannelse og forskning, innovation og kreativitet**.

En af de mest effektive måder, hvorpå man kan bekæmpe ulighed og fattigdom, er at styrke **uddannelsen**. Det er vigtigt hurtigt at tage fat på problemerne med det store antal unge mennesker med ringe færdigheder (i læsning, matematik og naturvidenskab) og give dem bedre muligheder for at finde et job og få dem ud på arbejdsmarkedet, når de forlader skolen. Hvis man sætter ind for at forebygge, at de unge forlader skolen tidligt, kan man mindske antallet af unge, der siden bliver udelukket fra arbejdsmarkedet, og mindske risikoen for deres udstødelse fra samfundet. Der må sættes mere ind over for sårbare grupper og gøres mere for lighed mellem kønnene og social samhørighed for at sikre, at ingen bliver udelukket fra viden.

Europa har nogle af de bedste universiteter i verden. Men vor ambition bør være, at der skal være mange flere, og at de skal gøres til et ægte lokomotiv for viden og vækst. Det vil ikke alene kræve investeringer, men også reformer og om nødvendigt konsolidering, tættere samarbejde, også med erhvervslivet, og større åbenhed over for omstillinger. For at berede vejen for denne proces bør de europæiske universiteter benchmarkes i forhold til de bedste universiteter i verden. En højnelse af kvaliteten på Europæiske universiteter og af deres forskning bør gå hånd i hånd med øget mobilitet blandt de studerende, således at de får større adgang til at få ny viden, lære nye sprog, prøve at bo og studere i udlandet og få opbygget netværker. En ny fase i de eksisterende Erasmus-, Leonardo- og Erasmus Mundus-programmer bør overvejes, sammen med nationale initiativer, således at alle unge i Europa får mulighed for at tilbringe en del af deres uddannelsesforløb i andre medlemsstater.

Et effektivt, velfungerende og veludrustet europæisk **forskningsrum** er en uomgængelig del af EU 2020-visionen. EU er nødt til at styrke sin forskningsindsats gennem en forening af ressourcerne, fælles udvikling af omfattende forskningsinfrastrukturer overalt i EU og højnelse af forskningens kvalitet, så den kan måle sig med de bedste i verden. Vi må også sikre, at Europas erhvervsliv og små og mellemstore virksomheder i praksis hurtigere får del i alle fordelene ved denne forskning, bl.a. gennem partnerskaber mellem den offentlige og den private sektor. Hvor attraktivt og effektivt det europæiske forskningsrum er, afhænger også af, om der skabes et indre marked for forskere med attraktive karrierespektiver. Vejen fremad går gennem et forskningspartnerskab mellem EU og medlemsstaterne, der kan give størst mulige synergieffekter med andre politikområder, især innovation og uddannelse. EU er nødt til at skabe mere attraktive rammevilkår for **innovation og kreativitet**, bl.a. ved at fremme udviklingen af videnbaserede virksomheder. Vanskelighederne ved at opnå lån er et særligt problem, ikke blot i kølvandet på krisen, men også fordi nogle af de nye kilder til vækst, såsom de kreative industrier, har brug for nye typer finansiering, der er afpasset efter deres

forretningsmodeller. Innovative virksomheder bør kunne få adgang til offentlige/private vækstkapitalpuljer, f.eks. risikokapitalpuljer, og det bør følges op med administrative forenklinger og teknisk støtte til etablering og udvikling af små innovative virksomheder.

For at udvikle Europas kreative kapacitet, viden og forskningskapacitet er der behov for et velfungerende system for intellektuelle ejendomsrettigheder, der yder en effektiv og ikke for bekostelig beskyttelse af rettigheder, baner vej for etablering af iværksættervirksomheder, sikrer rettighedshaverne en gennemsigtig forvaltning af deres rettigheder og sætter universiteter og forskningsinstitutter i stand til at tilvejebringe kapital gennem markedsføring af deres ideer og opfindelser.

Ved hjælp af den stærke position, Europa har inden for viden og teknologi, bør vi udnytte det potentiale, der ligger i den **digitale økonomi**, fuldt ud. Den digitale økonomi frembyder nye muligheder for små og mellemstore virksomheder, både i produktionssektoren og i serviceerhvervene, og uanset om de producerer til markedet eller leverer til store virksomheder. Nye iværksættervirksomheder skaber nye job overalt i EU, ofte med høj merværdi. De kan spille en vigtig rolle for regional udvikling. Netop derfor vil den ambitiøse Digitale Dagsorden for Europa, der indeholder konkrete foranstaltninger med henblik på et indre online-marked, komme til at spille en vigtig rolle for bæredygtig økonomi og social udvikling i Europa. De produktivitetsgevinster, det vil give, vil stimulere innovation og kreativitet, effektivisere offentlige serviceydelser og lette adgangen til deltagelse i samfundslivet og demokratisk meningstilkendegivelse. Internetadgang er i dag blevet en nødvendighed for borgernes aktive deltagelse i dagliglivet. Europa har brug for effektive politikker, der sikrer, at alle inddrages i informationssamfundet, og fremmer en aktiv brug af internettet.

Målet for 2020 er at få skabt et ægte europæisk videnområde baseret på en videninfrastruktur i verdensklasse, hvor alle aktører (studerende, forskere, uddannelses- og forskningsinstitutioner og virksomheder) udnytter fordelene ved den frie bevægelighed for personer, viden og teknologi (den femte frihed).

2. *Bedre jobmuligheder og plads til alle i samfundet*

Når vi kommer ud af krisen, er der mange af de job, som er gået tabt, der ikke vil blive erstattet. EU's omdannelse til en mere intelligent, grønnere og mere konkurrencedygtig økonomi vil sætte skub i jobskabelsen og modvirke den høje ledighed. Men under denne overgang vil der være behov for en stor indsats for at forhindre, at folk bliver tabt på gulvet og udelukket fra samfundet, og for at sikre den sociale samhørighed. Der er faktisk ved at opstå nye mønstre, hvor mange i løbet af et arbejdsliv går ind og ud af arbejdsmarkedet flere gange i stedet for det traditionelle forløb (uddannelse, arbejde og pensionering), hvilket giver folk nye muligheder. Men det kræver, at der skabes nogle rammer for at støtte disse overgange og sikre, at det foregår velordnet, eventuelt på basis af nogle af de foranstaltninger, der blev truffet under krisen (f.eks. deltidsarbejde kombineret med uddannelse).

Der vil blive skabt nye arbejdspladser, der vil kræve nye kvalifikationer og færdigheder. Der bør skabes velordnede forhold for overgangen mellem job og mellem uddannelse og arbejde. Netop her har **flexicurity** en meget vigtig rolle at spille. Udfordringen består i at finde den bedste måde, hvorpå man kan skabe øget fleksibilitet på arbejdsmarkedet både i relation til arbejdets tilrettelæggelse og arbejdsmarkedsrelationerne, og samtidig øge trygheden gennem livslang læring og en passende social beskyttelse. Der bør være langt bedre adgang til livslang læring, og universiteterne bør være mere åbne over for ikke-akademikere.

Færdigheder og kvalifikationer er nøglen til økonomisk vækst og øget produktivitet i Europa og også nøglen til at skabe flere arbejdspladser. Livslang læring har afgørende betydning for at lette overgangen mellem forskellige job og beskæftigelsesforhold og for at undgå langtidsledighed, der resulterer i et tab af menneskelig kapital. Den digitale økonomi rummer også nye muligheder for fjernundervisning og for en række kommunikationsformer, der vil ændre arbejdslivet, reducere afstande og gøre telearbejde til en reel mulighed i et stigende antal job.

At sikre, at de europæiske arbejdstagere har de færdigheder og kvalifikationer, der skal til for at kunne bidrage til den videnbaserede økonomi, er en nødvendig forudsætning, men det er ikke tilstrækkeligt. Der må skabes en bedre balance mellem udbud og efterspørgsel. Det er nødvendigt at øge arbejdskraftens mobilitet, således at folk vil kunne udnytte de nye muligheder og flytte hen til de områder, hvor der er størst behov for deres kvalifikationer. Vi bør rette blikket fremad og skabe en bedre balance mellem fremtidige kvalifikationer og de fremtidige behov, især i forbindelse med nye jobtyper såsom "grønne job" og job i andre vækstsektorer, bl.a. sundhedssektoren. Og endelig er det en kendsgerning, at til trods for det betydelige vækstpotentiale, der ligger i migration, tages der ikke tilstrækkeligt hensyn hertil i den politiske beslutningsproces på EU-plan eller nationalt plan. Det er muligt at øge beskæftigelsesfrekvensen blandt indvandrere, især for særlige kategorier som f.eks. indvandrere med lavt uddannelsesniveau, kvinder og nyankomne indvandrere.

Et job giver formentlig den bedste garanti mod **fattigdom og udstødelse**. Men det er ikke i sig selv nok til at sikre en nedbringelse af fattigdommen eller forhindre social udstødelse. Der bliver behov for moderne socialsikrings- og pensionssystemer, der er tilpasset krisen og aldringen af Europas befolkning, og som kan sikre en tilstrækkelig indkomststøtte og bistand til dem, der midlertidigt er uden beskæftigelse. At sætte ind over for en ineffektiv segmentering af arbejdsmarkedet er også en af de måder, hvorpå man kan skabe større social retfærdighed.

For at få skabt flere arbejdspladser er der behov for en mere iværksætterpræget kultur i Europa, hvor flere er parate til at løbe en risiko og har lyst til at innovere. For folk, der netop har mistet deres job, bør det være en reel mulighed at blive **selvstændige**. Men det forudsætter, at man fjerner de hindringer, der afskrækker folk fra at blive selvstændige, som f.eks. den ulige behandling af selvstændige i de fleste socialsikringsordninger og den manglende adgang til at tage sine socialsikrings- og pensionsrettigheder med sig, hvis man flytter til en anden medlemsstat.

Målet for 2020 er flere arbejdspladser, højere beskæftigelsesfrekvenser i den erhvervsaktive befolkning, bedre job af højere kvalitet og øget produktivitet, og retfærdighed, tryghed og reelle muligheder for alle til at komme ind på arbejdsmarkedet, etablere nye virksomheder og sikre mere gnidningsløse overgange på arbejdsmarkedet ved hjælp af moderne og økonomisk bæredygtige socialsikrings- og velfærdssystemer.

3. Skabelse af en konkurrencedygtig, sammenkoblet og grønnere økonomi

Europa skal fortsat være konkurrencedygtigt i en verden med forholdsvis høje energipriser, CO2-restriktioner og langt hårdere kamp om ressourcerne. En mere effektiv anvendelse af ressourcer, herunder energi, og nye, grønnere teknologier vil fremme væksten, skabe nye arbejdspladser og tjenester og hjælpe EU med både at opretholde en stærk industribase og en dynamisk servicesektor og opfylde sine miljø- og klimamål. Det kræver velfungerende produkt-, tjeneste- og arbejdsmarkeder. At skabe en grønnere økonomi er ikke kun et

spørgsmål om at skabe nye industrier. Det er lige så vigtigt at fremskynde moderniseringen af EU's eksisterende industrisektorer, hvoraf mange allerede er i gang med omstruktureringer i kølvandet på krisen. Det er af helt afgørende betydning at nå disse mål, hvis EU skal kunne konkurrere i en verden, hvor alle lande vil søge løsninger på disse udfordringer.

Det indebærer en mere effektivt brug af produktionsmidlerne og skabelse af højere **produktivitet** ved at mindske presset på ressourcerne. Det betyder omlægninger i økonomien gennem målrettet regulering (f.eks. fremme af energieffektive produkter og systemer), handel med emissioner, skattereformer, tilskud, subsidier og lån, offentlig investerings- og indkøbspolitik og målretning af vores forsknings- og innovationsbudgetter.

En opgradering og sammenkobling af infrastrukturer og en effektiv konkurrence i netværksindustrierne i det indre marked er nøglen til en forbedring af konkurrenceevnen og til mærkbare fordele for forbrugerne. Det er helt afgørende, at EU investerer i bæredygtige højhastighedsnet. EU har brug for 100 % bredbåndsdækning så hurtigt som muligt og må sikre udbredelse af højhastighedsadgang til internettet gennem et massivt program for investeringer i fibernet og trådløst bredbånd.

Sammen med udbredelsen af højhastighedsinternet vil udviklingen af intelligente, opgraderede **transport- og energiinfrastrukturer** bidrage til at nå flere mål, herunder lavere CO₂-emissioner, transportsikkerhed, energisikkerhed og en konkurrencedygtig netværksøkonomi.

Det bliver nødvendigt at nytænke transportpolitikken for at sikre et sådant omfattende skift. De vigtigste aspekter vil være en bedre integration af transportnetværk, udvikling af alternativer til vejtransport, fremme af rene teknologier og opgradering af infrastrukturen. Store europæiske projekter, som f.eks. Galileo, GMES og intelligente veje, jernbane (ERTMS) og lufttrafikstyring (SESAR) vil spille en nøglerolle for integrationen af transportnet.

EU skal inden 2030 udskifte halvdelen af de eksisterende elværker. Hvis vi træffer de rigtige strategiske investeringsbeslutninger nu, kan to tredjedele af vores elproduktion både være CO₂-neutral og mere sikker i begyndelsen af 2020'erne. I den forbindelse vil udviklingen af et europæisk superelnet give mulighed for en betydelig forøgelse af den andel, der udgøres af vedvarende elektricitet og decentraliseret produktion. En bedre energieffektivitet vil også have afgørende betydning som den billigste måde, hvorpå vi kan nedbringe emissionerne og samtidig gøre EU mere energiafhængig.

Da **industripolitikken** yder et vigtigt bidrag til vækst og jobskabelse og til udvikling og innovation, er det nødvendigt med en ny tilgang, der kan støtte industrien ved at lægge hovedvægten på bæredygtighed, innovation og de kvalifikationer hos arbejdskraften, der er behov for for at bevare EU-industriens konkurrenceevne på verdensmarkederne. Stabile og forudselige rammevilkår bør hjælpe industrien med at takle fremtidens konkurrencemæssige udfordringer. I kølvandet på krisen vil virksomhederne i flere sektorer stå med strukturel overskudskapacitet, og EU vil være nødt til at lette omstruktureringer på en socialt acceptabel måde og samtidig sikre fortsat ens spilleregler. Det kræver en integreret industripolitik, der fremmer konkurrencebaserede markedsmekanismer og udvikler nye kilder til bæredygtig vækst med vægt på innovationskapacitet, øko-innovation, nye støtteteknologier og kompetencer. Denne omlægning vil også give mulighed for at forbedre reguleringsrammerne, øge den geografiske samhørighed og give bedre betingelser for iværksættere, fremme udviklingen af SMV og støtte deres vækstpotentiale og internationalisering.

I en tid med industriel omstrukturering vil statsstøttepolitikken spille en afgørende rolle for at støtte overgangen til en mere intelligent og grøn økonomi. Statsstøttereglerne er blevet revideret i de senere år. De europæiske virksomheder har øget produktiviteten og opnået stordriftsfordele ved at gribe de muligheder, der fulgte med det indre marked – og nu hvor det er nødvendigt med tilpasninger i visse sektorer, vil Kommissionen lægge vægt på at sikre, at det indre marked fortsat kan danne basis for EU's vækst, og sætte ind mod enhver risiko for nationale forskansninger.

Målet for 2020 er at opfylde vores aftalte mål på klima- og energiområdet, styrke vores industrielle grundlag, få frigjort det potentiale, der ligger i vores små og mellemstore virksomheder, og tilgodese fremtidens behov ved at øge produktiviteten og mindske presset på ressourcerne.

Hvordan kommer vi videre? Først og fremmest en vellykket afslutning på krisen

Den første opgave for EU er naturligvis at komme godt ud af krisen ved at fremme overordnede exitstrategier, der kan sikre en afbalanceret og bæredygtig vækst og sunde finanspolitikker. Recessionen og de finansielle vanskeligheder har haft de største konsekvenser for de lande, der allerede stod med store ubalancer eller svagheder, da krisen satte ind. Disse forskellige situationer kræver forskellige svar og giver koordineringsproblemer. De foranstaltninger, der iværksættes i forskellige medlemsstater og på forskellige politikområder, har afsmittingsvirkninger på de andre, og det kræver en effektiv koordinering på EU-niveau. Det vil navnlig være vigtigt at sikre ensartede konkurrencevilkår i finanssektoren og erhvervslivet og tage højde for de makroøkonomiske følgevirkninger i EU's koordinerede exitstrategi.

De finansielle ressourcer er kommet under pres som følge af krisen. De tilbageværende problemer i det finansielle system må derfor løses hurtigt for at støtte genopretningen. Låneadgang og effektivt tilsyn med det finansielle marked vil have afgørende betydning for genopretning, og overgangen til en værdiøkonomi vil kræve adgang til kapital, der kan finansiere innovation. De nye prioriteter må indarbejdes i finanspolitikken.

Hovedudfordringen er at finde en balance mellem på den ene side det fortsatte behov for et finanspolitisk skub til efterspørgslen på kort sigt, og på den anden side behovet for at genoprette holdbare offentlige finanser og makroøkonomisk stabilitet. Der er risiko for, at genopretningen bliver langsom og ikke vil øge beskæftigelsen i en grad, der giver mulighed for at nedbringe den høje arbejdsløshed.

Hvordan kommer vi videre? Udnytte de eksisterende instrumenter i en ny ramme

For at sikre en vellykket afslutning på krisen og nå EU 2020-målene mener Kommissionen, at der er behov for en strategi for konvergens og integration, som mere eksplicit anerkender den øgede indbyrdes afhængighed i EU:

- Indbyrdes afhængighed mellem medlemsstaterne i form af (positive eller negative) afsmittende virkninger af nationale foranstaltninger, navnlig i euroområdet
- Indbyrdes afhængighed mellem forskellige regeringsniveauer (EU, medlemsstater, regioner, arbejdsmarkedets parter, flere myndighedsniveauer)

- Indbyrdes afhængighed mellem forskellige politikker, mellem politikker og instrumenter og betydningen af integrerede politikker for at nå de overordnede mål
- Indbyrdes afhængighed på globalt niveau – ingen af medlemsstaterne er store nok til at hamle op med vækstøkonomierne eller klare denne omlægning alene.

Den udfordring, der består i at udvikle en bæredygtig social markedsøkonomi, dvs. en rummelig, mere intelligent og grønnere økonomi, kræver øget politisk koordinering, bedre synergier gennem reel subsidiaritet og et styrket partnerskab mellem EU og medlemsstaterne ved udformningen og gennemførelsen af offentlige politikker. Det er nødvendigt at integrere forskellige politiske instrumenter, sammenkoble institutionelle reformer, sikre bedre lovgivning, nye initiativer og offentlige investeringer.

➤ Fuld udnyttelse af det indre marked

Det indre markeds rammer giver os den størrelse og vægt, der er nødvendig for at nå disse mål. Det er det centrale værktøj, der sikrer, at borgerne høster konkrete fordele af øget konkurrence, og at virksomhederne har ensartede vilkår – forudsat at det indre markeds regler anvendes korrekt, herunder i sektorpolitikker. Men EU udnytter stadigvæk ikke alle fordelene ved det indre marked, der blev udviklet for over tyve år siden; der er fortsat hindringer for tværnationale aktiviteter, hvilket reducerer forbrugernes valgmuligheder, priskonkurrencen og den potentielle produktivitet. For at indrette det indre marked med henblik på EU 2020-målene har EU brug for velfungerende markeder, hvor konkurrence og forbrugeradgang fremmer vækst og innovation. At involvere borgerne betyder også at få markederne til at fungere i borgernes interesse. Borgerne skal have mulighed for fuldt ud at deltage i det indre marked. I den henseende er det nødvendigt at styrke deres mulighed for og tillid til at købe varer og tjenesteydelser over grænserne, navnlig via nettet.

Det indre marked har udviklet sig betydeligt, siden det blev indført. Det blev indført før internettet, og før IKT blev en af de vigtigste drivkræfter for vækst, og før tjenesteydelser fik en så dominerende plads i den europæiske økonomi. De nye tjenesteydelser (f.eks. onlinetjenester, som e-sundhed) rummer et enormt potentiale. Kommissionen mener, at for at nå EU 2020-målene er der et presserende behov for at afhjælpe den fragmentering, der på nuværende tidspunkt blokerer strømmen af onlineindhold og forbrugernes og virksomhedernes adgang. Det indre marked bør derfor moderniseres, så det svarer til behovene i morgendagens økonomi.

➤ EU 2020 i en global kontekst

Denne nye dagsorden indgår i en kontekst præget af globalisering, som vil vedblive med at være en af de vigtigste drivkræfter for en dynamisk udvikling i Europa i det kommende tiår. EU er ikke alene om at have forstået, hvilke muligheder en intelligent, grøn økonomi rummer for konkurrenceevne og velstand – andre lande har opstillet tilsvarende mål og investeret massivt i grøn teknologi, IKT og intelligente forsyningsnet. For at bevare teten må EU være hurtig til at gribe alle chancer og til at foregribe og tilpasse sig til fremtidige tendenser. Krisen har understreget den indbyrdes afhængighed mellem den europæiske og den globale økonomi. For at nå vores mål for 2020 må vi sætte beslutsomt ind i G20 og andre internationale fora på at fremme de principper, der ligger til grund for en bæredygtig social markedsøkonomi i den globale kontekst.

International samhandel er en af drivkræfterne til vækst, beskæftigelse og investeringer i EU. Vi bør både inden for rammerne af WTO og via bilateralt samarbejde arbejde på at nedbryde barrierer for internationale handels- og investeringsstrømme og fremme en åben, regelbaseret global samhandel. Vi bør også uddybe vores økonomiske og politiske relationer med de vigtigste strategiske partnere, med særlig vægt lagt på markedsadgang, adgang til energi og råmaterialer og fremme af miljømæssige og social mål.

➤ Stimulering af væksten gennem fuld udnyttelse af stabilitets- og vækstpakten

Stabilitets- og vækstpakten kommer sammen med andre multilaterale overvågningsinstrumenter til at spille en vigtig rolle, når det drejer sig om orientere budgetpolitikken i en retning, der kan sikre finanspolitisk konsolidering og samtidig tilvejebringe de budgetmidler, der skal til for at sikre bæredygtig vækst og beskæftigelse. Samtidig med at medlemsstaterne konsoliderer de offentlige finanser, vil de være nødt til at omlægge de offentlige udgifter med henblik på EU's tematiske 2020-mål, således at de nødvendige investeringer i EU's fremtid kan gennemføres. På et tidspunkt med store finanspolitiske begrænsninger er det endnu vigtigere at investere de knappe ressourcer i bæredygtig vækst. Investeringer og strukturreformer, der kan føre til en mere intelligent, sammenkoblet og grønnere økonomi, vil skabe flere indtægter og lette konsolideringen af de offentlige finanser.

Samtidig kan en så omfattende omlægning ikke gennemføres uden investeringer i mennesker og produktionskapacitet. For at øge økonomiens potentiale bør strukturreformerne gennemføres fuldt ud for at skabe nye vækstkilder. En styrket **strukturreformagenda** baseret på foranstaltninger, der øger vækspotentialet og fremmer produktiviteten, vil også med fordel kunne koordineres på EU-niveau, hvad angår dens udformning og gennemførelse, ikke mindst for fuldt ud at udnytte det indre marked.

Selv i en tid, hvor finanspolitisk konsolidering er en nødvendighed, giver stabilitets- og vækstpakten spillerum til at investere i fremtiden. Det indebærer en prioritering af investeringer i F&U og nye teknologier, i innovation, i undervisning af høj kvalitet og kompetenceudvikling og i "intelligente" netværk; det forudsætter, at investeringer kombineres med en modernisering af de eksisterende strukturer, herunder en mere effektiv offentlig administration og lovgivningsmæssige reformer.

➤ Indarbejdelse af de politiske prioriteter i vores offentlige budgetter

Når der er opnået enighed om disse nye prioriteter, skal de indarbejdes i finanspolitikken. Det er Kommissionens hensigt at indarbejde dem i den budgetrevision, den offentliggør næste år, og i sine forslag til de næste flerårige finansielle rammer. På samme måde bør medlemsstaterne også revidere deres offentlige udgifter for at forbedre kvaliteten og effektiviteten og finde plads til investeringer i bæredygtig vækst på trods af betydelige finanspolitiske begrænsninger. Samtidig er det også nødvendigt at undersøge nye finansieringsmodeller (som f.eks. offentlige og private partnerskaber (PPP), brug af fællesskabsmidler eller EIB-finansiering) for at samle offentlige og private midler og maksimere virkningen.

➤ Indførelse af en klar styring for at gøre den nye strategi effektiv

Denne strategi skal gennemføres inden for rammerne af en partnerskabstilgang, der skal sikre, at vi når et begrænset sæt nøglemål. Disse mål kan kun nås gennem en sådan

partnerskabstilgang, for der må handles både på EU-plan, på nationalt plan og på regionalt plan, og strategiens fulde potentiale kan kun opnås gennem et samspil mellem de forskellige planer. Hvad angår Rådet, bør fokuspunktet for den kommende strategi være Det Europæiske Råd, da det er det organ, der sikrer integrationen af politikker og forvalter den gensidige afhængighed mellem medlemsstaterne og EU. Med brug af de nye bestemmelser i Lissabontraktaten bør det derfor være Det Europæiske Råd, der styrer strategien, træffer nøglebeslutningerne og fastsætter målene. Rådssammensætninger, som f.eks. ØKOFIN samt de relevante tematiske rådsmøder, vil så kunne gennemføre disse beslutninger på en integreret måde og på deres respektive kompetenceområder for at nå de langsigtede mål i EU 2020-visionen.

Kommissionen ønsker, at Europa-Parlamentet spiller en betydelig mere fremtrædende rolle i den nye styringsstruktur. Europa-Parlamentet kunne ud over sin traditionelle rolle vedrørende beskæftigelse og de integrerede retningslinjer opfordres til at fremsætte sit syn på EU 2020-strategien inden Det Europæiske Råds møde i foråret.

EU 2020-visionen vil kræve aktiv støtte fra de implicerede, f.eks. arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. Det vil også være af afgørende betydning for dens succes, at den følges op i alle EU's regioner, og Kommissionen ser gerne, at de nationale parlamenter viser en særlig interesse for denne nye strategi, således som den er udformet.

Det Europæiske Råds møde i foråret 2010 bør sætte kursen for strategien i de næste 5 år på basis af et forslag fra Kommissionen, der fremsættes i begyndelsen af 2010. Det Europæiske Råd bør fastsætte et lille antal overordnede mål og definere de tilsvarende politiske foranstaltninger, som EU og medlemsstaterne bør gennemføre i partnerskab. Det Europæiske Råds konklusioner med de tilsvarende retningslinjer for EU's og medlemsstaternes politik vil således blive ankerpunktet for de integrerede retningslinjer, som er foreskrevet i traktaten.

For hvert af disse mål vil medlemsstaterne blive opfordret til at fastsætte nationale mål for 5 år svarende til deres forskellige situationer og udgangspunkter. Kommissionen og Det Europæiske Råd vil hvert år overvåge fremskridtene i medlemsstaterne og på EU-niveau.

Bemærkninger

Kommissionen indkalder bemærkninger og forslag til de ideer, der er fremsat i dette dokument. De skal sendes til **EU2020@ec.europa.eu** senest den 15. januar 2010.

Alle indlæg vil blive offentliggjort på internettet, medmindre deres ophavsmænd modsætter sig offentliggørelse af personoplysninger under henvisning til, at det ville skade hans eller hendes legitime interesser. I så fald vil indlægget kunne offentliggøres i anonym form. Brancheorganisationer, der ønsker at reagere på dette oplæg, anmodes om at lade sig registrere i Kommissionens register for interesserepræsentanter, hvis de ikke allerede har gjort det (<http://ec.europa.eu/transparency/regrin/>). Dette register blev oprettet som led i Det Europæiske Gennemsigtighedsinitiativ for at give Kommissionen og den brede offentlighed information om interesseorganisationers mål, finansiering og struktur.